

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **P. D. O.**, narozený dne x
státní příslušností x
t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková
sídlem Balková 1, 331 65 Tis u Blatna
zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,**
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2023 č. j. KRPA-249917-12/ČJ-2023-000022-ZZC

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým bylo podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“),

rozhodnuto o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění žalobce byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

2. Žalobce ve své žalobě namítal, že považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť žalovaný vycházel z nesprávně a nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Namítal také šablonovitost a vnitřní rozpornost rozhodnutí. Délku zajištění považoval za nepřiměřenou a odůvodněnou neadekvátním a nepřezkoumatelným způsobem. Měl za to, že napadené rozhodnutí je založeno na nepravdivých a neúplných tvrzeních, která jsou v rozporu se skutečným stavem věci. Poukázal na skutečnost, že na území České republiky pobývá se svou partnerkou a nezletilým synem D., kteří jsou občany České republiky. Za nepravdivé označil tvrzení, že se jeho syn D. nachází v „blíže nezjištěném“ ústavu. Žalobce uvedl, že o svého syna projevuje zájem, do okamžiku zajištění pobýval se svou partnerkou a synem. Zdůraznil, že jej s územím České republiky pojí silné sociální vazby, a to minimálně ve vztahu k jeho aktuální partnerce a jejich synovi. Dále pak udržuje alespoň rámcový kontakt se svou manželkou a jejich společnými dětmi. Připustil, že podepsal protokol o podání vysvětlení, který mohl způsobit, že žalovaný dospěl k určitým závěrům ohledně zjištěného skutkového stavu. Z důvodu rozrušení však nedostatečně zkontroloval obsah tlumočeného pohovoru a potvrdil jej, i když neobsahoval některé řečené informace.
3. Žalobce se ohradil proti závěrům žalovaného, že se v minulosti opakovaně dopouštěl protiprávního jednání ve smyslu maření výkonu správního vyhoštění. Připustil, že na území České republiky pobýval po uplynutí doby k vycestování, avšak tento prohřešek (který navíc trval řádově jen několik dnů) je jediným, který mu mohl žalovaný ve vztahu k dodržování pobytových předpisů vyčítat. Skutečnost, že neopustil území České republiky okamžitě poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění, nemůže být považována za protiprávní jednání, neboť v mezidobí usiloval o řádnou legalizaci svého pobytu, ke které však bez jeho zavinění nedošlo v době stanovené k vycestování.
4. Uvedl, že bezpečností poměry v Nigérii se od doby vydání závazného stanoviska velice zásadním způsobem změnil, a to k horšímu. Tato skutečnost přiměla žalobce k podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Současná situace v Nigérii a Nigeru, který se potýká s vojenským pučem, násilným převzetím moci a naprostým despektem veřejnoprávních autorit k dodržování lidských práv, nepochybně představuje překážku trvalejšího charakteru, která opodstatňuje nerealizovatelnost správního vyhoštění žalobce. Konstatoval, že není pravdou, že by v rámci správního řízení uvedl, že dobrovolně vycestuje do Nigérie, jak uvádí žalovaný. Žalobce by byl v případě návratu do země původu bezprostředně ohrožen na životě a zdraví a nepochybně by mu tedy hrozilo skutečné nebezpečí ve smyslu ust. § 179 zákona o pobytu cizinců. Motivy k setrvání na území v jeho případě tedy nebyly pouze ekonomického charakteru.
5. Žalobce byl přesvědčen, že v jeho případě byly dány takové okolnosti, které odůvodňovaly využití mírnějších institutů, a to zejména uložení zvláštního opatření dle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí správně odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která mu ukládá zvážit majetkové, osobní a rodinné poměry cizince a přiměřenost zásahu, jakož i charakter porušení jeho povinností, avšak při samotném hodnocení možnosti uložení zvláštního opatření dle žalobce žalovaný selhal a uvedené korektivy nezohlednil.

6. Žalobce namítal, že při rozhodování o délce doby zajištění má žalovaný rozhodovat s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, vždy však při tom ale má dbát oprávněných zájmů cizince a vyvarovat se nepřiměřenému zásahu do jeho soukromých práv. Délka zajištění pak musí být vždy transparentně a přezkoumatelně zdůvodněna. Měl za to, že v napadeném rozhodnutí takového transparentní a přezkoumatelné zdůvodnění chybí. V závěru žaloby žalobce namítal, že nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců, kdy příkladem takového přístupu je právě napadené rozhodnutí, dle něhož je důvodem k zajištění fakticky pouze již to, že se žalobce nacházel na území České republiky nelegálně.
7. Žalovaný ve svém vyjádření sdělil, že v napadeném rozhodnutí jasně a konkrétně uvedl skutečnosti, které ho vedly k vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaným bylo v případě pobytu žalobce na území České republiky jednoznačně prokázáno a doloženo, že tento se na území zdržuje nelegálně a tímto svým jednáním maří výkon jemu vydaného rozhodnutí o správním vyhoštění. Tímto jednáním naplnil zákonné ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. K důvodům, proč nebylo v případě žalobce přistoupeno k možnosti užití mírnějších opatření, se žalovaný podrobně vyjádřil na str. 5 - 8 žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že délka zajištění na dobu 90 dní byla stanovena s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. V této věci je pak povinen zajistit náležitosti, které jsou nezbytné k realizaci tohoto správního vyhoštění. Jednotlivé úkony odůvodňující stanovenou délku zajištění jsou žalovaným podrobně rozepsány na straně 8 žalobou napadeného rozhodnutí. K chybnému uvedení zastupitelského úřadu Gruzie došlo při přepisu rozhodnutí, které však dle názoru žalovaného nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť je zřejmé, že žalobce je st. příslušníkem Nigérie. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.
8. Soud o věci samé rozhodl bez jednání v souladu s ust. § 172 odst. 5 větou druhou zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce v zákonem stanovené lhůtě nenavrhl nařízení jednání a soud neshledal nezbytným nařízení jednání o věci samé.
9. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
10. Ve správním spise se pro daný případ nalézají tyto podstatné dokumenty: úřední záznam č. j. KRPA-249917-1/ČJ-2023-000022 ze dne 22. 7. 2023, protokol o podání vysvětlení č. j. KRPA-249917-11/ČJ-2023-000022-ZZC ze dne 23. 7. 2023, žalobou napadené rozhodnutí č. j. KRPA-249917-12/ČJ-2023-000022-ZZC ze dne 23. 7. 2023.
11. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 22. 7. 2023 v 18:15 hod. předala hlídka městské policie na součást cizinecké policie v ul. Kaplanova 2055/4, Praha 4 cizince, který prochází v ENO (evidence nežádoucích osob). Cizinec na výzvu předložil cestovní průkaz totožnosti č. x, dle kterého byl ztotožněn jako žalobce. Lustrací bylo zjištěno, že je veden v ENO jako nežádoucí cizinec, a to z důvodu uloženého správního vyhoštění v řízení vedeném pod č. j. KRPA-389360-77/ČJ-2016-000022 s platností od 13. 3. 2020 do 31. 12. 2999. Vzniklo tak podezření,

že žalobce pobývá na území České republiky neoprávněně, proto byl zajištěn a omezen na osobní svobodě.

12. Žalobce při podání vysvětlení dne 23. 7. 2027 správnímu orgánu sdělil, že požaduje tlumočníka do anglického jazyka, protože českému jazyku nerozumí slovem a písmem. Byl si vědom skutečnosti, že mu bylo uloženo správní vyhoštění na dobu 5 let. Uvedl, že to bylo v lednu 2020, kdy také požádal o azyl. Podával opakovaně stížnosti, přesto azyl nedostal. Nebyl si vědom toho, že měl do dne 11. 6. 2023 vycestovat z území. Neznal svou přesnou adresu, bydlí na ubytovně, a to posledních 4 -5 let. Bydlí tam se svojí přítelkyní Janou, jejíž příjmení si nepamatoval, s touto přítelkyní má syna, který se jmenuje D. Syn je umístěn v dětském domově, jehož adresu žalobce neznal. Syna viděl naposledy před 3 měsíci. O syna se starají v dětském domově, žalobce žádnou péči neposkytuje, občas mu koupí hračky. Žalobce není uveden jako otec v rodném listu dítěte. Neměl podanou žádnou žádost o povolení k pobytu na území České republiky. Nebyl si vědom skutečnosti, že na území může pobývat pouze s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu, měl za to, že je na území legálně na základě žádosti, kterou za něj podával právník. Potvrdil, že bydlí na ubytovně, jejíž adresu nezná a nemá tam označenou poštovní schránku ani domovní zvonek. Uvedl, že peníze nemá, ale pokusí si je sehnat. Na území České republiky má manželku a 6 nezletilých dětí, o které se nestará a nestýká se s nimi, děti nezná a ony neznají jeho, měl za to, že se nachází v dětském domově. Potvrdil, že s nikým nesdílí společnou domácnost, a že byl v minulosti v České republice odsouzen za trestnou činnost. Nemá žádnou překážku ve vycestování a vycestuje dobrovolně, pokud to bude možné.
13. Žalobce byl žalobou napadeným rozhodnutím č. j. KRPA-249917-12/ČJ-2023-000022-ZZC ze dne 23. 7. 2023 zajištěn podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců na dobu 90 dnů ode dne omezení osobní svobody, a to z důvodu, že nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.
14. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
15. Podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*
16. Podle ust. § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
17. Podle ust. § 123b odst. 4 zákona o pobytu cizinců *o druhu a způsobu výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování rozhoduje policie. Při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie*

zkoumá, zda jeho uložením neohrozí výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.

18. Podle ust. § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam brozilo skutečné nebezpečí.*
19. Právo na osobní svobodu je jedním z nejvýznamnějších základních práv. Zbavení osobní svobody proto musí představovat výjimku ze zásady, že veřejná moc nemůže jednotlivce zbavit osobní svobody. Přípustnost této výjimky podmiňují úzce vykládaná kritéria definovaná v čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech („Úmluva“), čl. 8 Listiny základních práv a svobod, zákoně o pobytu cizinců a směrnici č. 2008/115/ES („návratová směrnice“) ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv EU. Z čl. 15 odst. 4 návratové směrnice vyplývá, že jednou z podmínek zákonnosti zajištění je existence reálného předpokladu vyhoštění. Každé zajištění cizince musí sledovat konkrétní účel – v tomto případě uskutečnění správního vyhoštění žalobce. Zajištění nemůže obstát, pokud tento účel nebude reálně možné naplnit ve stanovené době trvání zajištění.
20. Reálný předpoklad vyhoštění chybí také tehdy, pokud v případě cizince existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákon o pobytu cizinců. Podle odst. 1 tohoto ustanovení vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je státním občanem, hrozilo skutečné nebezpečí. V souladu s odst. 2 se za skutečné nebezpečí považuje navrácení v rozporu s čl. 3 Úmluvy.
21. Otázkou existence důvodů znemožňujících vycestování se žalovaný musí zabývat hlavně v řízení o správním vyhoštění cizince. Za tímto účelem má povinnost si vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Judikatura ovšem dovodila, že žalovaný má povinnost zabývat se možnými překážkami správního vyhoštění i v řízení o zajištění cizince, pokud jsou jí tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo pokud před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Povinnost vyžádat si závazné stanovisko Ministerstva vnitra neplatí bezpodmínečně, ale pouze pokud je z okolností případu zřejmé, že by překážky vyhoštění mohly existovat. V každém případě má však žalovaný povinnost předběžně posoudit případné překážky vyhoštění a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné.
22. Těmto požadavkům žalovaný ve svém rozhodnutí dostál. V odůvodnění svého rozhodnutí ve vztahu k uskutečnitelnosti vyhoštění na str. 4 a 9 sdělil, že mu je z běžné praxe známo, že v případě žalobce existuje reálný předpoklad realizace vyhoštění, kdy následně uvádí, že neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala realizaci správního vyhoštění, což je podloženo materiály obsaženými ve správním spise. Vyjádřil se také ke skutečnostem, které tvrdil žalobce v rámci podání vysvětlení, a to, i přesto, že žalobce sám uvedl, že dobrovolně vycestuje, nechce se však vrátit do země původu. Soud s takovýmto posouzením souhlasí a v detailech na něj odkazuje.
23. Městský soud v Praze k možnosti využití zvláštních opatření za účelem vycestování podle ust. § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019 č. j. 7 Azs 144/2019-19, ve kterém se uvádí: „*Problematikou uložení zvláštních opatření namísto zajištění se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011 - 50, k tomu uvedl: „Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky, například*

uložením zvláštního opatření podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Není však pravdou, že by policie musela vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit. Takový výklad by vedl v důsledku často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. I když by totiž bylo zřejmé, že se cizinec bude snažit vyhnout vycestování z České republiky, policie by mu nejdříve uložila zvláštní opatření, a poté, co by zjistila, že zvláštní opatření nevedlo ke kýženému cíli, neboť cizinec se začal skrývat nebo odcestoval do jiného státu, mohl by již být výkon správního vyhoštění zmařen a k zajištění cizince by vůbec nemohlo být přistoupeno.“ Uložení mírnějšího opatření je vázáno na předpoklad, že cizinec bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu je zcela samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 104/2013 - 30). Zákon tak zohledňuje zájem na tom, aby přijatá opatření byla skutečně účinná. Požadavek na aplikaci mírnějších prostředků proto nelze vykládat tak, že policie je povinna nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve až v případě neúspěchu cizince zajistit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 59/2011 - 64). Důvod zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců paušálně nevylučuje možnost použití zvláštního opatření. Správní orgán je vždy povinen zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy Evropské unie (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38). Posouzení, zda správní orgán přistoupí k uložení zvláštního opatření, nezahrnuje pouze subjektivní postoj cizince, zda by byl schopen a ochoten se danému opatření podrobit, ale předpokládá objektivní hodnocení celkové situace správním orgánem, na kterém leží odpovědnost rozhodnout, zda uložené opatření splní svůj účel. Vedle toho, že správní orgán musí uvedenou úvahu učinit, musí ji také promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí (srov. rozsudky ze dne 21. 3. 2012, č. j. 1 As 11/2012 - 74; ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012 - 40; nebo ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51).“

24. Zdejší soud je toho názoru, že se žalovaný s otázkou možnosti uložení zvláštních opatření za účelem vycestování řádně vypořádal. Na str. 6 - 8 napadeného rozhodnutí dostatečně a srozumitelně vysvětlil, proč se rozhodl žalobci žádné ze zvláštních opatření dle ust. § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců neuložit. Nelze tak přisvědčit názoru žalobce, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil možnost uložení mírnějších opatření ve formě zvláštních opatření dle ust. § 123b a § 123c ani, že by rozhodnutí bylo paušalizované a nedostatečně individualizované.
25. Žalovaný dostatečně odůvodnil nemožnost uložení každého jednotlivého zvláštního opatření za účelem vycestování. Pokud jde o možnost uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, žalovaný poukázal na to, že žalobce v současné době nemá na území České republiky žádný povolený pobyt, nemá zde stálou hlášenou adresu a s ohledem na předchozí jednání je důvod se domnívat, že policii neoznámí adresu pobytu a nebude se tam zdržovat. Dle soudu je z uvedených důvodů v případě žalobce vysoké riziko, že se bude vyhýbat správnímu orgánu, neboť je mu známo, že zde pobývá neoprávněně, že porušil zákony České republiky a je osobou, které je vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění. K možnosti uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců žalovaný uvedl, že složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním v případě žalobce není možné, neboť nedisponuje ani prostředky, které by pokryly jeho

běžné náklady. Co se týče možnosti uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, žalovaný měl s ohledem na zjištěné skutečnosti za to, že žalobce neskýtá žádnou záruku, že bude dodržovat povinnost osobně se hlásit na policii v době policií stanovené, žalobce již dříve nectil právní předpisy České republiky. Obdobné žalovaný uvedl i k možnosti uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců s tím, že žalobci uložení zvláštního opatření za účelem vycestování je neúčelné, neboť cizinec nemá nájemní smlouvu a nemá dostatek finančních prostředků.

26. Je tedy zjevné, že žalovaný při posuzování možnosti uložit zvláštní opatření za účelem vycestování dle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců vycházel z konkrétních okolností případu. Žalovaný zdůraznil, že žalobce nemá v České republice hlášenou žádnou adresu, na které by pobýval, a zároveň z jeho předchozího jednání bylo zřejmé, že již porušoval zákony a povinnosti mu uložené, přičemž není žádná záruka toho, že tak nebude činit i nadále.
27. Z daného je zřejmé, že žalovaný situaci žalobce posoudil komplexně s ohledem na jednotlivé skutečnosti případu (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18). Skutkové okolnosti případu pak posoudil zcela individualizovaně, bez jakékoli známky paušalizace. Námitka je nedůvodná.
28. Jedním z předpokladů řádného postupu žalované je kvalitní a dostačující odůvodnění rozhodnutí. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 - 79: *„Správní orgán musí v odůvodnění vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Pouze v případě, kdy jsou shora uvedené úvahy obsaženy ve správním rozhodnutí a dle své povahy mají oporu ve správním spisu, mohou se soudy ve správním soudnictví ujmout své prezkumné činnosti a posoudit, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení či ho nezneužil (§ 78 odst. 1 in fine s. ř. s.).“*
29. Žalovaný k délce zajištění žalobce v délce 90 dnů uvedl, že bylo přihlédnuto k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Poukázal na skutečnost, že žalobce nedisponuje platným cestovním dokladem a platným oprávněním k pobytu, je nutné tak zajistit cestovní doklad náhradní. Musí tedy dojít k ověření totožnosti žalobce ze strany zastupitelského úřadu Nigérie, až poté může správní orgán požádat o vydání náhradního cestovního dokladu, který je nezbytný pro samotnou realizaci vyhoštění. Pro realizaci uvedeného postupu je nutné s žalobcem sepsat žádost o zjištění totožnosti, která bude zaslána na Ředitelství služby cizinecké policie (dále též „ŘSCP“), které vyhotoví dožádání a se všemi potřebnými podklady jej zašle do Nigerie. Následně je nezbytné vyčkat reakce dožadovaného státu, přičemž průměrná doba je minimálně 30 dnů. Rovněž bylo přihlédnuto k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů a policejní eskorty. Dle žalovaného zde existuje reálný předpoklad realizace správního vyhoštění, a to ve stanovené době zajištění, realizace správního vyhoštění je možná.
30. Z uvedeného a správního spisu je dle soudu zřejmé, že ze strany žalovaného, resp. ŘSCP byly učiněny potřebné kroky k přípravě vyhoštění, resp. zajištění náhradního cestovního dokladu. Ze zjištěného skutkového stavu nevyplývá žádná překážka, pro kterou by

v budoucnu nebylo možné správní vyhoštění realizovat. Soud je tedy vzhledem k uvedeným skutečnostem přesvědčen, že žalovaný mohl nepochybně očekávat, že v dohledné době dojde k ověření totožnosti žalobce a následnému vydání náhradního cestovního dokladu, a z tohoto důvodu reálně předpokládat realizaci správního vyhoštění žalobce ve lhůtě zajištění. V této souvislosti tak soud neshledal pochybení v odůvodnění přiměřenosti doby zajištění žalobce na 90 dnů, když žalovaný konstatoval, že proces ověření totožnosti zabere minimálně 30 dnů, poté je nutné vydat náhradní cestovní doklad a následně je nezbytné zajistit letenky a ubytování pro žalobce a doprovázející policisty. Současně se zabýval i přibližnou časovou náročností těchto jednotlivých kroků. S ohledem na to soud považuje odůvodnění žalovaného ohledně stanovení délky zajištění za řádné, dostatečné, individualizované a přezkoumatelné. S ohledem na řádné odůvodnění konkrétních kroků, které je nutné provést během stanovené doby zajištění včetně uvedení jejich časové náročnosti, soud rovněž neshledal délku zajištění žalobce na 90 dní nepřiměřenou.

31. Soud k této námitce uzavírá, že zajištění bylo stanoveno na dobu v rámci zákonem stanoveného rozmezí, a to s ohledem na kvalifikovaný a přezkoumatelným způsobem uvedený časový odhad kroků nezbytných k dosažení cíle zajištění, tj. správního vyhoštění žalobce. Tato námitka je tak dle názoru soudu nedůvodná.
32. Dále soud poukazuje na skutečnost, že žalobce vyjádřil úmysl vycestovat do jiného státu, než je jeho domovský stát. Zde musí soud odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které je zřejmé, že zajištění je důvodné i v případě, pokud žalobce má v úmyslu cestovat na území členských států Evropské unie, přestože není držitelem platného oprávnění k pobytu. K těmto otázkám též viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2021 č.j. 4 Azs 410/2020-4. V rozsudku ze dne 17. 12. 2021 č.j. 8 Azs 49/2021-37 Nejvyšší správní soud uvedl: *„Důvodné podezření, že by cizinec mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, existuje podle ustálené judikatury mimo jiné tehdy, pokud cizinec vyjádřil záměr pokračovat v cestě přes území jiných členských států EU, aniž byl držitelem oprávnění k pobytu v rámci EU (rozsudky NSS z 8. 4. 2016, čj. 8 Azs 171/2015 - 52, č. 3429/2016 Sb. NSS, bod 33, z 27. 3. 2019, čj. 6 Azs 25/2019 - 23, bod 16, z 16. 5. 2019, čj. 10 Azs 48/2019 - 33, body 12 a 13, nebo z 6. 11. 2019, čj. 8 Azs 185/2019 - 36, body 15 a 16). Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci neshledal důvod se od této judikatury odchýlit, a proto vychází ze závěrů uvedených v citovaných rozsudcích.“*
33. Městský soud v Praze souhlasí s žalovaným, že v případě žalobce nejsou dány takové okolnosti, které by umožňovaly uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Žalobce pobýval na území schengenského prostoru nelegálně, bez cestovního dokladu a nerespektoval jemu uložené správní vyhoštění. Jak žalobce uvedl v rámci podání vysvětlení, tak nemá k České republice žádné ekonomické, kulturní a společenské vazby, na složení finanční záruky nemá prostředky. Vzhledem k uvedenému soud uzavírá, že nebyly naplněny podmínky, za nichž by připadalo v úvahu uložení zvláštních opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b a ust. § 123c zákona o pobytu cizinců. Tento závěr je v souladu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu.
34. Žalobce dále v žalobě uvádí, že mnohé skutečnosti uvedené žalovaným správním orgánem v napadeném rozhodnutí se nezakládají na pravdě, což mělo být způsobeno jeho rozrušením a jeho špatnou kontrolou tlumočeného textu při podání vysvětlení. K namítanému neporozumění v průběhu podání vysvětlení soud uvádí, že žalobci bylo umožněno využít služeb tlumočnicka v jazyce, který si sám zvolil a také k jednání přizvat právního zástupce, přítomnost právního zástupce výslovně odmítl a byl mu ustanoven tlumočnick do jazyka

anglického. Z výsledku zaznamenaného v protokolu je zřejmé, že žalobce tlumočení rozuměl a byl plně schopen reagovat na pokládané dotazy, proto dle soudu není sporu o tom, že nevznikly chyby v rámci tlumočení. Pokud dále v průběhu pohovoru žalobce opomněl uvést jakékoliv skutečnosti z důvodu, že byl nervózní nebo správně nerozuměl při zpětném přetlumočení, tak neměl protokol o podání vysvětlení jako správný a úplný dne 23. 7. 2023 v 10:45 hod. podepsat. Správnému orgánu tak nelze klást za vinu, že v průběhu dalšího řízení vycházel z protokolu o výsledku účastníka řízení v té podobě, v jaké byl žalobcem potvrzen.

35. Pokud žalobce v žalobě vyvrací některá svá tvrzení z podání vysvětlení, tak bylo na něm, aby tato svá tvrzení podpořil relevantními důkazy, což však neučinil ani společně s podáním žaloby, ani do doby vydání tohoto rozsudku. Pouhá žalobní tvrzení nejsou schopná vyvrátit úplné vysvětlení podané žalobcem v rámci správního řízení, které stvrdil svým vlastnoručním podpisem. Zdejší soud nemohl tedy přihlídnout k tvrzením žalobce, že má na území syna, o kterého se společně s partnerkou stará, neboť v pohovoru uvedl, že syn se nachází v dětském domově a žalobce se o něj nestará. Žalobce také neoznačil svou partnerku takovým způsobem, aby správní orgán mohl ověřit jejich vztah a vycházel tak pouze z tvrzení žalobce, že spolu žijí 3 roky na ubytovně, kdy žalobce neuvedl ani její příjmení. Žalobce zmínil v rámci podání vysvětlení pouze jednou, že zde má přítelkyni, dále však již vůbec netvrdil, že zde vede rodinný život s přítelkyní a že by to snad měla být překážka bránící mu opustit území České republiky, nebo že by se na území nacházela osoba, pro kterou by bylo jeho vycestování nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života. Naopak tvrdil, že zde žádné vazby nemá a že nejsou další skutečnosti, které by měl správní orgán zohlednit. Nelze se tedy ztotožnit s nynějším tvrzením žalobce, že by v podání vysvětlení vyšlo najevo, že je pro něj rodinný život s přítelkyní významný. Proto žalovaný nepochybil, když posoudil, že v případě přítelkyně žalobce se nebude jednat o zásah do soukromého a rodinného života žalobce. O své manželce sám žalobce konstatoval, že se jedná pouze o manželství formální, s dětmi z tohoto manželství se nestýká. Úvaha žalovaného, že napadeným rozhodnutím nemůže dojít k zásahu do soukromého a rodinného života žalobce je zcela správná.
36. Městský soud podotýká, že zajištění je z povahy věci vždy zásahem do soukromého a rodinného života cizince, neboť jej omezuje na osobní svobodě a znemožňuje mu realizovat jakýkoliv rodinný a sociální život mimo zařízení pro zajištění cizinců. Nicméně se jedná o opatření dočasného a preventivního charakteru. Přiměřenost tohoto opatření je zajištěna stanovením podmínek, za nichž může být použito. Zajistit cizince lze pouze ze zákonem stanovených důvodů, a pokud je to nezbytné – tedy pokud není možné využít mírnějších opatření. Při dodržení těchto podmínek lze zásadně předpokládat, že zajištění cizince je přiměřené sledovanému cíli. Jinými slovy úvahu o přiměřenosti zajištění učinil již zákonodárce při stanovení zákonných předpokladů pro zajištění.
37. Žalobce nepodnikl žádné kroky k vycestování, nezajímal se o stav řízení o mezinárodní ochraně, nepožádal o nový cestovní doklad, ani o žádné pobytové oprávnění. V průběhu řízení neuvedl žádné překážky na jeho vůli nezávislé, které by mu bránily ve vycestování v době stanovené rozhodnutím o správním vyhoštění. Žalobce mohl využít program dobrovolného návratu ministerstva vnitra, či požádat o prodloužení doby k vycestování z důvodu potřeby zajištění nového cestovního dokladu. Nic takového však neučinil, nadále pobýval na území nelegálně, a pokud by nedošlo k jeho zajištění policií, tak by ve svém jednání pokračoval. Žalobcem tvrzené vyvinuté úsilí směřující k legalizaci pobytu nebylo v průběhu řízení prokázáno a žalobce jej nikterak nedoložil.

38. K žalobcem namítané špatné situaci v Nigérii a Nigeru musí soud konstatovat, že žalobce je občanem Nigérie a jakýkoliv negativní vývoj situace v Nigeru na něj tedy nemůže mít vliv. Z napadeného rozhodnutí je dále zřejmé, že žalobce podal žádost o azyl, kdy jeho žádosti nebylo vyhověno. Rozhodnutí o azylové žádosti žalobce následně posuzoval Městský soud v Praze v řízení vedeném pod č. j. 1 Az 22/2021 a žalobu žalobce zamítl jako nedůvodnou. Případem žalobce se dále zabýval Nejvyšší správní soud, který kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze odmítl usnesením č. j. 4 Azs 136/2023-28 ze dne 11. 5. 2023. Oba soudy přitom musely s ohledem na princip *nou-refoulement* posuzovat situaci v Nigérii v době vydání rozhodnutí. Je tak zřejmé, že Nejvyšší správní soud nepovažoval situaci v Nigérii v době vydání svého rozhodnutí dne 11. 5. 2023 za takovou, která by znemožňovala vycestování žalobce. Zdejší soud má tak za to, že správní orgán nepochybil, pokud vycházel pouze ze závazného stanoviska staršího data, když si byl vědom toho, že v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení azylu, tedy, že se aktuální situací v Nigérii zabývaly správní soudy v době blízké vydání napadeného rozhodnutí.
39. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nesprávně označil, že žádost o ověření totožnosti bude muset být zaslána zastupitelskému úřadu Gruzie, na zákonnost zajištění žalobce to však nemá žádný vliv, neboť z odůvodnění napadeného rozhodnutí a správního spisu je zcela zřejmé, že se jedná o chybu v přepisu, která nemá jakýkoliv hmotněprávní dopad na žalobce. Správní orgány budou jistě komunikovat se zastupitelským úřadem Nigérie, který je zodpovědný za ověření totožnosti žalobce a následné vydání náhradního cestovního dokladu.
40. Městský soud v Praze uzavírá, že žalovaný řádně odůvodnil, proč došlo k naplnění podmínek pro zajištění žalobce podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců a z jakých důvodů nepřistoupil k uložení zvláštních opatření za účelem vycestování dle ust. § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, zabýval se individuální situací žalobce, posoudil konkrétní okolnosti případu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je dostatečné, srozumitelné, přezkoumatelné a splňuje požadavky na něj kladené platnou právní úpravou.
41. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. S ohledem na meritorní rozhodnutí o žalobě v zákonné lhůtě, která je kratší než lhůta zákonem stanovená pro rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, soud již samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku.
42. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. září 2023

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně